

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15,-
CELOLETNO DIN 60,- ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTNINO / OGLASI PO
ČENIKV / POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 150,-
POŠT. ČEK. RAČ 13.188

ORTJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA
V VČITELJSKI TISKARNI
ROKOPIŠI SE NE VRA-
ČAJO / ANONIMNI DO-
PIŠI SE NE PRIOBČV-
TEJO / POŠTNINA PLA-
ČANA V GOTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906

Italija in Nemčija.

Berlin, 11. XI. 1927.

Podpis francosko-jugoslovenske prijateljske pogodbe je močno razburil gospodo v Rimu, ki je živela v sladki nadi, da bo kmalu delila med lačno deco velike Italije mastno balkansko pogačo. V tem razburjenju išče poti, da bi si pomagala iz jame, v katero je padla. Na podlagi v zadnjih dveh letih iztečenih izkušenj se je takoj obrnila na preizkušenega zaveznika — London in sprejela prompten odgovor: »Obrnite se na Nemčijo, ki bo sprico sovrvaštva do Francije, gotovo pristala na kako skupno akcijo proti temu najnovejšemu aktu Francije in Jugoslavije, za očuvanje status quo«. V podporo tega nasveta so prinesle londonske novine tendenciozne, po intrigi na daleč smrdeče vesti, da novi pakt ni sklenjen v toliki meri proti Italiji, kakor Nemčiji in da ima zgolj namen onemogočiti Anschluss. Kramarsko dobro premišljena intriga ni zadela v črno. Danes pišejo v odgovor na njo najuglednejše nemške novine, da na tako slab lim nemški kalini ne sedajo in da Nemčija prav lepo izhaja z nasledstvenimi državami, posebno pa še z Jugoslavijo, s katero je navezala po podpisu trgovinske pogodbe prav prirčne odnose, ki obojeto postata še vse kaj več, za kar se bodo potrudili vsi prizadeti tako z jugoslovenske, kakor nemške strani.

Tako so dobili Italijani zajedno kar dve po nosu. Eno z združenja Pariza in Beograda, drugo iz Berlina, kjer so tej moralni klofuti pridejali še prav globoko košaro na italijanska snubljenja.

Ob tej priliki vstaja v marsikom vprašanje, kako je danes razmerje med Nemci in Italijani ter da li obstoji mogočnost kake italo-nemške zveze proti Franciji in njenim zaveznicam, osobito Jugoslaviji?

Nemčija je bila pred vojno poznana kot italo-filska zemlja, koje prebivalci so že po naturi hrepeneli in želeli tja dol, kjer oranže in limone cveto ter temu sladko, melanholičnemu razpoloženju primerno vodili tudi zunanjo politiko Nemčije. Analogija nemškega in italijanskega osvobodilnega pokreta je to razpoloženje, ki se pojačala in tako so pruski grenadirji pri Kraljevem gradu umirali tudi za to, da je lahko Pie-

mont ujedineval in osvobojeval Italijo, akoravno so njegove herojskega duha in plamtečega patriotizma prežete slavne armade redno bežale pred avstrijskimi polki, ki so jih tvorili po večini Jugoslovenci.

Z istih motivov je potem skrpulca železni kancler Bismarck leta 1882. trozvezo med Italijo, Nemčijo in Avstrijo, ki je imela za krstnega botra še Bardovo pogodbo iz leta 1881., po kateri so Italijanom odnesli Francozi Tunis, na katerega so dedje naših črnosrajčnikov že povsem gotovo računali. Ironija zgodovine in deloma politika Crispija sta hoteli, da je ostala ta trozveza, ki je stala še več, kakor na lončenih nogah zajedno pri skupni mizi do leta 1915. Dokazala pa je, da so bili že takrat diplomati tipa Momčila Ninčića pogosto posejani, ker bi sicer drugače moral vsaj eden, ali drugi med nemškimi ali avstrijskimi spoznati, da se igrajo z Italijo slepe miši, kakor je to dobro spregledal šef generalnega štaba Konrad von Hötendorf, feldmaršal Hindenburg in grof Anton de Mazin. To slabost diplomatov centralnih velesil so Italijani dobro eksploatirali ter delali razne vstran skoke, kakor z l. 1902. sklenjeno Prinetti-Delcasseejevo pogodbo, iredentističnimi demonstracijami v Vidmu, anektiranje Libije, pristane na francosko-maršsko politiko, odpor proti aneksiji Bosne in Hercegovine, racioniške pogodbe z Rusijo, skadersko in albansko vprašanje iz leta 1913.

Ko je 24. maja 1915 Italija napovedala vojno Avstriji, se je imela njena zaveznica in glavna pobornica zavezništva z Italijo — Nemčija priliko prepričati, da poznajo onkraj Alp samo sacro egoismo in da nimajo »potomci Rimljanov« prav nič smisla za kake moralne vrednote, kot držanje dane besede in orožno bratstvo. Sicer Italija ni napovedala vojske, še Nemčiji potem tja do avgusta 1916, ali mostovi so bili razrušeni in najlepši dokaz temu doprinešen pri Kobaridu, kjer so se Nemci pošteno znesli nad italijanskimi verolomneži.

Ali kakor je bil učinek nemških plinov nad vse težak, vendar so se Italijani z Nemci v Parizu prvi pomirili in jim dovolili že leta 1919. prost povratek in udejstvovanje v Italiji. In že je izgledalo, da se bodo

znašli Nemci in Italijani, ki so se čutili po pariški konferenci ne malo prikrajšani pri razdelitvi vojnega plena, na isti liniji. To zblíževalno politiko smo občutili i Jugoslovenci na Koroškem. Njen nadaljnji razvoj pa je preprečilo troje težkih udarcev, ki je podrlo že zgrajene mostove in razširilo že obstoječe difference. To so: »Meja na Brenneru, veto proti Anschlusu in Sfarzova delitev nemške Slezije, ki je postala sicer pozneje brezpredmetna.

Poleg teh treh vprašanj je nastopilo še četrto — to je plačevanje nemških reparacij, kojih 10% odpade na Italijo, ki je poizkušala z lepa Nemce pregovoriti k temu, da bi ji kaj več plačali. Nemci so seveda to odklonili in želi v Rimu novo zamero več.

Izmed teh štirih težkih točk je danes perečih še vedno dveje in to najtežjih, ker režeta v živo meso vesoljnega nemškega naroda. Južno-tirolsko vprašanje še danes tretja kot eminentno vsenemška zadeva, preko koje ne more noben nemški politik, pa najsi bi bil močno drugih nazorov, kakor zunanji minister Stresemann, ki je poznan kot Italijanom nenaklonjen.

Poleg tega vprašanja o biti ali ne biti 200.000 nemških src stoji še »vprašanje Anschlusa«, v katerem igrajo ravno Italijani ulogo najzagrizenjšega branilca status quo stanja, ker se zavedajo, da bi se z uro ujedinejina nemškega naroda močno približala i ona ura, ko bo govora, da li so brenerski mejniki pravično in sigurno za večno postavljeni.

Sucus tega je, da na ožje zblížanje med Nemčijo in Italijo ni računati vse dotlej, dokler ne bo rešeno vprašanje Južne Tirolske in Anschlusa. Na nas in naših diplomatih pa je, da to dejstvo izrabimo in najdemo pota, ki nas bodo privedla do kar najožjega kontakta z nemškim narodom in da pripomremo z razpoložljivimi silami k ustvaritvi novo se snujočega francosko-slovensko-nemškega demokratskega, naprednega in miroljubnega bloka proti bloku reakcije, konservatizma in po novih vojnih zapletitvah stremečega avanturizma.

A. V.

I. P., Beograd:

Quo vadis, Bolgaria?

Tekom letošnjega leta so se spomlad — obenem z novim brstenjem v naravi jeli javljati razveseljivi znaki, ki so kazali na to, da bo sporu med dvema bratoma konec in da se ne bomo niti mi, niti Bolgari pustili v bodoče izrabljati v veselje in korist tretjim drug proti drugemu. Liga za zblížanje in ujedinenje Jugoslovenov in Bolgarov je priredila niz krasno uspelih manifestacij po naši zemlji, ki so odjeknili ne le v celokupnem našem časopisu, temveč našli globok in bratski odmev tudi v narodu. Ustanovile so se pri nas podružnice Lige, a zdi se, da je pri nas vse mirno v Gospodu zaspalo, dočim v Bolgariji ni bilo niti odmeva na spontane ovacije Bolgarski — ali ga pa ni smelo biti.

Toda kakor se je jelo hladiti proti jeseni ozračje — tako so poje-mali glasovi o zblížanju — počili so usodni strelji plačanih tolp, ki so nam ubili enega najboljših sinov gen. Kovačevića —! Danes smo pa zopet srečno tam, kjer smo bili leta 1914.

V veži neke beogradske palače sloni slika — ne ravno umetnina — a idejno krasna, ki predločuje Ujedenjenje Srbov, Hrvatov, Slovencev in Bolgarov v eno edinstveno državo Jugoslovensko — ako se ne motim je slikar Bolgar — a istočasno izjavljajo zunanji ministri suhoparno, da so odnosi med nami korektni.

Mi jugoslovenski nacionalisti smo kljub tolikim oviram ustvarili to državo, ne strašče se žrtev — in odkrito izjavljamo, da hočemo in moramo doseči tudi ustvaritev Ve-

like Jugoslavije od Gospe svete in Trsta do Varne — pa makar tudi za ceno novih žrtev in ako so ovire pri nas, odstranjene bodo, kakor tudi ovire, ki se stavljajo onstran provizorne meje. Bratom tam preko prožimo bratsko roko roteč jih: Ne sledite prodancem, ki Vas sitijo s frazami o Makedoniji, ki Vam predočijo gloriole Velike Bolgarije in ki bi kot plačanci najhujše sovražnice Slovanstva skušali Vas zavesti do usodnega koraka, da bi še enkrat bratu zasadili nož v hrbet, kar je stalo nas stotisoče žrtev, a ste tudi vi dobili vrnjeno s porazom! Bratje, prošlost je za nami, naj nas ona uči, da bomo znali nastopiti pravo pot v bodočnosti —! Vi ste mali brez nas, a mi mali brez Vas — ujedineni pa smo velesila Balkana.

Končno Makedonsko vprašanje! Ono je rešeno — naša je in Vaša, a skupna last vseh Jugoslovenov v Veliki Jugoslaviji, v katero verujemo. Niste zadovoljni s stanjem v Makedoniji? Mi tudi ne, ker korupcija in partizanstvo, teror in nepravda sega s svojimi kremplji po vsej državi.

In za današnje stanje v Makedoniji — ne odgovarjajo junaki s Cera, Kajmakčalana in Soluna, temveč klika, ki teži tudi nas. Zato ponovno želimo, da bodi baš Makedonija vez — a ne jabolko razpora. Na Vas je, da tudi Vi doprinesete svoj prispevek za ustvaritev skupnega ideala in da ob desetletnici Ujedinjenja ne bodo zunanji ministri lakonično in hladno ugotavljali: Odnosaji med SHS in Bolgarijo so korektni!

Kronika.

Brat inž. Roglič je zopet premeščen nazaj v stalež mašinskih inženirjev direkcije državnih železnic v Ljubljani. Znano je marsikomu, da je bil imenovan po raznih spletkah svoječasno nenadoma premeščen iz Ljubljane v Zagreb. Meseca decembra 1926 je bil čez noč brzopjavno premeščen za delegata državnih železnic v tovarno vagonov in lokomotiv v Brodu na Savi. Prvotno je ostal še vedno v staležu ljubljanske direkcije. Izgleda, da s tem še niso bili zadovoljni nekateri organi pri ljubljanski direkciji, kajti aprila meseca 1927 so ravno tako tajno in tiho izspletkarili njegovo popolno premostitev v zagrebško direkcijo. Razbiti družinsko življenje in onemogočiti obstanek inž. Rogliču, to je bil namen izvestnih organov ljubljanske direkcije!

Prišlo pa je drugače! Z desetbesedno pripombo so ljudje v generalni direkciji uvideli jedro raznih zaviranih predlogov. Prvotno rešenje generalne direkcije je bilo postavljeno izven moči in na mesto tega se je napravilo novo rešenje, s katerim se je premostilo inž. Rogliča nazaj v Ljubljano. Tozadevne govorice se širijo in raznašajo med ljudmi že od meseca junija. Da se zaključiti, da so bili nekateri organi zagrebške in ljubljanske direkcije v nekih tajnih

medsebojnih zvezah, v nameri da bi se zavleklo izvršenje premostitve in s tem pridobilo časa za nadaljnje spletke. Govorilo in agitiralo se je proti premostitvi, zadrževalo se je razrešenje, naposled so se pa morali spletkarji ukloniti močni in čisti volji. Premestitev se je morala izvesti tako, da je prišel brat inž. Roglič meseca novembra 1927 zopet nazaj v stalež ljubljanske direkcije.

Zgodovina podržavljenja južne železnice in podrobna nacionalizacija naših železnic je marsikomu znana. Potrebe in koristi naše mlade narodne države in njenih ustanov so bile in so mnogobrojne in tudi velike. Ravno tako mnogobrojne in velike so bile borbe okoli teh potreb in koristi. Ravno tako je lahko marsikomu znano, da odpade velik del teh borb na račun brata inž. Rogliča, ki se je jasno in javno prizadeval slediti v potankosti velikopotezni nacionalizaciji južne železnice, katero so izvršili dalekovidni in širokogrudni beogradske ljudje s podržavljenjem iste.

V tem dejstvu je iskati glavni vzrok, da se je dala s strani najmerodajnejših faktorjev bratu inž. Rogliču satisfakcija s tem, da se je na desetbesedno pripombo ovrгло ti-sočbesedne spletke in njega premostilo nazaj v Ljubljano.

Kolikor smo obveščeni, ostane sicer inž. Roglič na dužnosti kot pred-

Večni protesti.

Časopisje poroča, da se je v našem vnanjem ministrstvu zgledil neki Saltimbanco iz vrste diplomatov in vložil protest proti pisanju naših listov o priliki obletnice rapsalske pogodbe.

Laški diplomatje ravnavajo zelo previdno, odkar so imeli izkustvo, da je v vsej naši državi samo še vnanje ministrstvo tisto mesto, kjer se podobne pisane in govorne čenče čitajo in poslušajo s paznim očesom in ušesom, predno se nanje napiše ogromna rdeča oznaka A. A. Sluga že ve, kaj to pomeni, in odloži take note vedno in redno, kamor spadajo.

Previdni so, da protestirajo pri ministrstvu vnanjih zadev, ki nima in po naših zakonih ne more imeti nikake ingerence na pisanje časopisov. Pred par leti se je namreč v Beogradu dogodilo, da je šel neki tak diplomat naravnost k viru razalitve — v uredništvo nekega lista in je udaril po mizi, meneč, da je nekeje v Italiji, kjer se državljanom enostavno ukaže: Faci, cane, in vse zleze po mizo.

Protestujoči gospod — bil je neka zelo visoka šarža tiste armade, koje tradicija je zapopadana v besedah Adua, Vis, Caporetto — je udaril po mizi in glej čuda, nihče se ni skril pod mizo, vse je skočilo pokonci in še predno si je visoka šarža

opomogla od osuplosti, je priskočil uredniški sluga in uredil zadevo svoji dolžnosti in stanu primerno.

Jugoslovenci smo sploh barbari, Srbi so to še posebe, ta uredniški sluga pa je bil kvintesenca vsega barbarstva. Ni se oziral na pogrošne parfeme, ki so puhteli iz 2000-letne kulture, razgrajajoče v tuji hiši, pograbil je junaškega Laha in ga treščil ob steno, da je kar zahreščalo.

Barbar je — barbar, kaj bi bilo pričakovati drugega od takega vestnega sluga, ki deset let ni delal drugega kakor drobil kosti zdaj Turkom, zdaj Bolgarom, zdaj Madžarom, zdaj Nemcem. Nekulturen je, pa je položil svojo težko šumadinsko pest na žahnto telo — Rimljanu, ki si je pri Caporetu zaslužil — medaglia d'oro!

Sluga je imel boljši namen: Hotel je prilepiti Lahončka na zid v večer spomin vsem, ki bodo še kdaj protestirali, toda ponesrečilo se mu je in je treščil moža colla medaglia d'oro z vso silo ob staro omaro. Vdrla so se vrata in zlata medaglia je pala med prašne stare papirje, bleščeči oficir se je smešno kobacal po omari, naposled pa se je le otel in jo popihal urnih krač iz uredništva...

Po tej slavni batalji, ki se sveti v analih italijanske armade, kakor

ona slavna bitka pri Vittorio Veneto, kjer ni bilo sovražnika in je bila zmaga zato tem slavnjejša, po tem illustre fatto d'armi, se ni nikoli več pojavil niti en protest v kateremkoli uredništvu jugoslovenskih listov, kajti italijanski spijoni so javili g. Bodreru, da imajo vsa uredništva v Jugoslaviji i sluge i omare.

Posihmal so naslovljeni vsi italijanski protesti na naše ministrstvo vnanjih zadev, kjer sede angeljsko potrpežljivi ljudje, ki z ljubkim nasmehom na diplomatskem licu sprejemajo vsakršne note in pogoltnejo vse rimske ljubeznivosti po navodilih prejšnjega svojega šefa gospoda Momčila.

Podobni protesti so nas včasih nekoliko razburili. Ker pa se ponavljajo con desolante monotonia — izraz je vzet iz dnevnega povelja g. Cadorne, ki toži, da se desertacije hrabrih laških vojakov ponavljajo na tak način — smo se polagoma navadili na to.

Podobni protesti nas ne bodo odvrgli od tega, da ne bi še nadalje pisali resnice in nam ni žal, da govorč resnico, postanemo neprijazni napram fašistom.

Še nadalje homo rekli mačku maček, Giunti požigalec, fašistu razbojnik in Njegovi Ekselenci g. Mussoliniju — duce dei fascisti.

Kaiserjeve
prsne
karamele
 s „3 jelkami“

Proti
 kašlju
 katarju

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Je najmoderneje urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najprejstejšega do najmodernejšega. - Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. - Brošure v malih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

sednik državne komisije v tovarni Brod na Savi in da je za sedaj izvršeno samo to, da se zopet nahaja v staležu mašinskih inženirjev v Ljubljani.

Odbor vojnih oškodovancev v Mariboru vabi vse vojne oškodovance (prečane) na občni sestanek, ki se vrši dne 4. decembra t. l. ob 10. uri predpoldne v dvorani Narodnega doma v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. Odborovo poročilo o dosedanjem delovanju. 2. Sestava in odobritev spomenice kr. vladi, narod. poslancem itd. 3. Določitev eventualno potrebne deputacije. 4. Vprašanja in pojasnila. Ker je sestanek velike važnosti, naj se ga vsak vojni oškodovanec udeleži!

Gospoda Schönbergerja naš zadnji dopis ni posebno razburil. Kot inspektor ima pač pravico kritizirati in — kot je izjavil sam — mu je to potrdil tudi gospod inž. Mencinger. Tako bo še nekaj časa g. direktor Polič teaterski otrok, ki se uči hoditi na našem odru, tepec, idiot in kolikor ima še sličnih izrazov gosp. Schönberger v svojem dunajskem leksikonu, bodo vsi od ravnatelja do zadnjega delavca, kdor ni rojen na Dunaju, dokler si ne kupi vrli dunajčan voznik listek, ki smo mu ga že rezervirali!

Iz Maribora. K upravniku kolodvorske pošte v Mariboru je prišel te dni neki gospod in ga prošil za delo. Gospod upravnik Klemenčič ga vpraša od kod je doma, in ko prejme odgovor, da je iz Frana, mu enostavno odbije prošnjo, ker so tam baje sami Orjunaši in prepeči. Ko mu je prosilec, ki komaj ve kaj je Orjuna, pove da ni Orjunaš, ampak član SLS, se je gospod Klemenčič takoj pomiril in obljubil delo s prvim decembrom. V Jugoslaviji torej za nacionalista ni dela, protežirani so le klerikalci in nemčurji. Tega gospoda si bomo Orjunaši zapomnili in ne uide zasluženi kazni. Obračun pride prej kot si sploh misli.

Železniškemu ravnateljstvu v Ljubljani. K našemu dopisu v zadnji številki »Orjuna« dodajamo še sledeče izpremembe, ki jih namerava izvršiti direkcija.

Inž. Rudolf Koudelka, ki je bil svoj čas premeščen iz Maribora radi udeležbe na nekem buršaskem večeru, naj bi zopet prišel v Maribor, ker je v Mariboru še premalo takih elementov.

Krivec Viktor, ki je leta 1925. 1. maja kričal po Tjuju »Nieder mit den Nationalisten!«, »Nieder mit den Sokolisten!«, »Allen Windischen die Schädeln einhauen!« in bil zato od goskondira direktorja dr. Borka premeščen v Ljubljano mesto v Skopje, je tudi že baje premeščen zopet nazaj v Maribor.

Zdi se, da direkcija vseh teh lepih stvari ne pozna ali jih noče poznati. Mi jugoslovenski nacionalisti jih še nismo in jih ne bomo pozabili. Tem gospodom pa, ki računajo na našo pozabljenost in se drznejo vračati se k svojim vernim bratcem v Maribor, svetujemo, naj to opuste, če nočejo imeti zopet opravka z Orjunaši.

Julius Pintsch. To ime je večti-sočkrat napisano v železniških vozovih za osebni promet na naših državnih železnicah. Izgleda, da so

predmeti, kot so svetilke, izdelki nekega podjetja, ki ni v naši državi. Ve se, da rabi železniška uprava za razsvetljavo vozov zelo dosti takih svetilk. Tudi vzdrževanje istih potrebuje mnogo sestavnih delov za te svetilke. Znači, da gre veliko tisočev v inozemstvo za stvari, katere bi se lahko doma ustvarjale.

Kolikor smo mi poučeni, postoje v naši državi razna podjetja, ki bi se z malo preureditvijo in neznatnim dopolnilom mogla izpopolniti za ustvarjanje raznih svetilk. S tem bi se moglo zadržati veliko denarja v domovini in bi se na ta način izboljšalo naše gospodarsko stanje.

V tem slučaju niti ni potrebno velikih investicijskih vsot in obratnega kapitala. V Ljubljani se že nahaja podjetje Mihelič in drug, ki se peča z razsvetljavo železniških lokomotiv, morda bi bilo tudi mogoče, da se v kratkem času poprime še razsvetljavo naših vagonov. To bi zelo dosti koristilo naši domači industriji in neodvisnosti naših prilik od tujcev.

Nečemo trditi, da bi bila samo omenjena ljubljanska tvrdka sposobna nadomestiti tujo firmo Julius Pintsch, temveč hočemo s tem le povdariti možnost zadržavanja denarja v domovini. To moremo trditi tem lažje, ker je ta domača tvrdka z velikim uspehom opremila velik del lokomotiv s potrebno razsvetljavo. Ista je v obratu že več let in ni nobenih pomembnejših pritožb radi uporabe domačega izdelka.

Posebno bi pa bilo na mestu, če se razpišejo licitacije za predmete vozovnega razsvetljenja. Do sedaj je imela firma Julius Pintsch nekaki monopol na to razsvetljavo in kar nekako diktira cene raznim svetilkam in sestavnim delom istih.

Železniških vozov za osebni promet je v naši državi kakih 6000 do 8000. V vsakem vozu je kakih 5 do 10 svetilk, torej znaša celokupno število kakih 50.000 svetilk. Po današnjih skoro brezkonkurenčnih cenah firme Julius Pintsch predstavljajo te svetilke vrednost kakih 50 milijonov dinarjev. — Vzdrževanje istih, vsled kvarljivosti raznih sestavnih delov, pa znaša letno 2 do 3 milijone dinarjev za celo državo.

V teh številkah se vidi pomembnost tega predmeta in važno je, da se na to opozori naš industrijski in obrtni svet.

Nov škandal v reški luki. V reški luki je prošlo nedeljo vdrl v jugoslovenski brod »Srbina« 30 italijanskih finančnih stražnikov z namenom, da preiščejo brod. To se je zgodilo proti mednarodnim zakonom in brez predhodne obvestitve našega konzula na Reki. Preiskavali so brod od popoldneva do zore drugega dneva in maltretirali moštvo. Upamo, da ta slučaj ne bo ostal brez posledic in da bodo naše oblasti stvar preiskale.

Iz Celja. Obveščamo javnost, da ima trgovina Goričar & Leskovšek tri nemške nastavnice: Pühl, Reiter in Jurjuz. To je mogoče samo v Celju 9 let po osvoboditvi izpod nemškega robstva! G. Leskovšek je znan zagovornik 10-urnega delovnega časa trgovskih nastavilencev, kakor tudi odprave službe prostih nedelj in praznikov. Tako govorijo lepaki, ki so bili te dni nalepljeni po Celju.

ločne četniške besede so na vse pravile globok vtis.

Po končanem govoru br. Pečanca je spregovoril br. Uroš Bjelič, urednik beograjske »Jugoslavije« in se med drugim spominjal velikega Jugoslovena bpk. generala Kovačevića, ki je postal žrtev zahrbtnih in plačanih bratov.

Na predlog brata Bjeliča je bil izbran soglasno prvim članom Orjune beograjske oblasti br. vojvoda Kosta Pečanac.

V oblastni izvršni odbor beograjske oblasti so bili izbrani bratje prof. Mile Pavlovič, vojvoda Ilija Trifunović - Birčanin, Uroš Bjelič, Branko Čatič, Šobajić, Frano Bonačić, Branko Vukalović, Stojanović in ing. Meandžić. V Glavni odbor je bil izvoljen za beograjsko oblast br. Miloš Radojlovič, namestnik br. Trifunović-Birčanin.

Naše vrle srbijanske Orjune so pričele z intenzivnim delom. V njih so zbrani stari in slavni borci za našo svobodo, ki so porok za pravi uspeh.

B. Z.

RADIO Franc Bar, Ljubljana

Cankarjevo nabr. 5 - Tel. 2407

se preseli Meštni trg 5.

Največja RADIO-tvrdka Jugoslavije.

Velik, bogato ilustriran CENIK izide v kratkem.

Naš pokret.

Gorica! Sklicujem sestanek za nedeljo, dne 27. t. m. ob 1/2 11. uri. Kraj običajen. Točno in vsi! Zdravo! Vodka sekcije.

Izvidnički pokret Streljačke družine med našo srednješolsko omladino. V zadnjem času so se pričele organizovati izvidničke sekcije streljačke družine v Sloveniji. Naša srednješolska omladina, ki se zaveda, da je naslednica generacije Principa, Endlicherja in Jenka, se vedno bolj oklepa edinega pokreta, ki stoji visoko nad vsakdanjim partizanstvom, nad strankarsko zagrejenostjo. Brez pompa se vrši delo Streljačke družine in vendar smo uverjeni, da bodo iz nje izšli izvidniki Jugoslovenci, prepojeni ljubavi do naše zemlje in našega naroda, ki bodo imeli pred seboj edini cilj: Mogočno in Veliko Jugoslavijo od Trsta do Varne. Podsavez Streljačke družine se je zavedal, da drži bodočnost naroda v rokah naša jugoslovenska omladina in je zadel zato edino pravo, ko je pričel organizovati potom izkristaliziranih srednješolcev-jugoslovenskih nacionalistov srednješolske izvidničke sekcije, ki bodo stale budno na straži naše ogrožene domovine.

Odlikovanje. Naš agilni brat dr. Svilar, član upravnega odbora Orjune Leskovac, je bil z ukazom Nj. Vel. Kralja odlikovan z redom Sv. Save III. stopnje. Častitamo!

Seja Centralnega odbora Akademskih in Srednješolskih Orjun se je vršila pretekle dni v Zagrebu. Razpravljalo se je največ o bodočem delu. Zlasti se je povdarjala potreba enotnega akademskega in srednješolskega nacionalističnega lista. Seje so se udeležili delegati skoro vseh srednješolskih Orjun in akademskih klubov Orjune. Zastopani seveda niso bili ljubljanski srednješolski nacionalisti, ki so bili lansko leto maltretirani že radi tega, ker so po srcu Orjunaši in so to malo bolj glasno izpovedavali.

Dubrovnička Orjuna na grobovih nacionalistov. Na Vseh mrtvih dan se je dubrovnička Orjuna podala na grobove svojih. Vrle sestre Orjunašice so ozaljšale grobove s cvetjem, ob dveh popoldne pa so prikorakali na pokopališče Orjunaši. Trubač je sviral molitvo, četniki pa so krenili na grob mladega zanosnega idealista bpk. br. Sausa, ki so ga v cvetu mladosti umorili zaslepljeni bratje. Medtem, ko je br. Bartulović govoril

spominski govor padlemu, je majka mrtvega junaka glasno plakala in z njo vsi prisotni. Potem je bilo položeno cvetje na grobove dun Mate Stojanovića in Antona Fabrisa, na grobove dveh katoliških svečnikov, katerih se danes spominja samo Orjuna.

Na grobu delavca Maršana, katerega so avstrijske oblasti obesile, je br. Bartulović spregovoril: »Pozabljeni grob, na Tvojem humku brez križa in znamenja se vidi ideali onega, ki v tebi počiva. To je bil človek, ki ga je ubila Avstrija, ki pa je danes pozabljen. A ti Orjuna, ki veš, da samo oni, ki mrtve spoštuje, snuje na prošlosti bodočnost, pokloni se spominu mučenika.«

Vsa svečanost je bila odeta v ono misterioznost, ki je lastna samo Orjuni, ki ve edina kdo je padel za svobodo jugoslovenskega naroda in pordečil s svojo krvjo zemljo, ki jo je tolikanj ljubil.

Dalmatinske Orjune. Poleg dejstva, da je poslednja glavna skupščina dalmatinskih Orjun pokazala, da ne bodo te nikdar klonile, se kot odgovor na to intenzivno delo za širjenje orjunaške ideje med našim narodom ob Jadranu. Orjuna v Šibeniku je imela 7. t. m. odborsko sejo, na kateri je br. predsednik Medini obrazložil sklepe oblastne skupščine in na kateri je odbor sklenil, da bo po vzgledu splitske mestne Orjune pričel prirejati čajanke, predavanja in sestanke. Sedišče šibeničke Orjune se bo ta mesec preneslo v drug, boljši lokal.

»Jugoslovenski srednješolec«. Medtem, ko ima klerikalno dijaštvo že dolgo svoj list »Mentor«, ki je brezdvomno najboljši vodnik slovenski »katoliški« mladini, ni prišlo naše jugoslovenske napredno dijaštvo niti do še tako bornega lističa. Pozdravljamo odločni korak nekaterih jugoslovenskih srednješolcev, ki so si postavili za nalogo izdajanje lista, ki naj bo duševni vodnik naše nacionalne, napredne omladine in do katerega bo imel veselje vsak posamezni dijak, vsaka srednješolska organizacija z idejami jugoslovenstva, ki ga bodo gotovo podpirali z literarnimi in drugimi doprinosi.

Dopisi.

Dolnja Lendava. Malokatera naša organizacija je tako zelo izpostavljena vseobčim napadom kot je mestna Orjuna v Dol. Lendavi. Torišče, na katerem je pričela s svojim delovanjem, je polno tujih elementov, katerim je naša agilna Orjuna

SALAME

prvovrstno novo robo, uležane,

dobite povsod!

Prva hrvatska tvornica salama, suhega mesa in masti

M. GAVRILOVIĆ SINOV
d. d. Petrinja.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Franc Palme,
Ljubljana-Maribor-Celje.

KAMARIN
SUKNO DOUBL

Za moške obleke — velika izbira ugodne cene

R. MIKLAUC
„PRI ŠKOFU“
Ljubljana, Lingarjeva ul.

Veličasten zbor Orjune beograjske oblasti.

Dne 23. oktobra so se v Leskovcu vršile velike nacionalne manifestacije v spomin na žrtve naših južnih bratov v svetovni vojni. Manifestacij se je udeležila tudi uniformirana akcijska četa Orjune s šlemi in puškami, ki je izzvala velike ovacije zavednih prebivalcev »jugoslovenskega Manchestera«.

Isti dan se je istotam vršila tudi oblastna skupščina Orjun beograjske oblasti, katere sta se udeležila glavni sekretar Orjune br. Dimitrijevič

in naš slavni in junaški brat vojvoda Pečanac. V uvodnem govoru je br. Dimitrijevič pozdravil vse zbrane člane in simpatizerje in očrtal program Orjune, kateri so bile dane nadaljnje smernice na kongresu v Zagrebu.

Za njim je govoril br. vojvoda Kosta Pečanac, čigar govor prinašamo na drugem mestu. Njegova izvajanja so bila sprejeta z velikim oduševljenjem vseh navzočih. Od-

GRADBENO PODJETJE
ING. DUKIČ IN DRUG

LJUBLJANA
Bohoričeva ulica št. 24